

WERKERS IN BEWEGING IN DE CSME

RECHTEN OP HET WERK EN VOORDELEN VOOR WERKNEMERS IN DE CARICOM

INTERNE MARKT EN ECONOMIE

De Internationale Arbeidsorganisatie

De Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) is het gespecialiseerd agentschap van de Verenigde Naties dat zich toelegt op het bevorderen van de kansen van vrouwen en mannen op waardig en productief werk onder omstandigheden van vrijheid, gelijkheid, veiligheid en menselijke waardigheid. De voornaamste doelen van dit agentschap zijn het bevorderen van rechten op het werk, het aanmoedigen van het creëren van ondernemingen en arbeidskansen, het verhogen van de sociale bescherming en het versterken van dialoog en overleg voor het omgaan met werkgerelateerde kwesties.

De IAO is het wereldorgaan dat verantwoordelijk is voor het opstellen en toezicht houden op internationale arbeidsnormen. Werkend met overheden en organisaties die werkgevers en werknemers vertegenwoordigen in 181 lidstaten, streeft de IAO ernaar te verzekeren dat de arbeidsnormen zowel in de praktijk als in principe worden geëerbiedigd, als basis voor het garanderen van waardig werk voor iedereen

CARICOM

De Caribische Gemeenschap (CARICOM) is opgericht op 4 juli 1973.

De doelstellingen van de Gemeenschap, opgenomen in artikel 6 van het Herzien Verdrag, zijn:

- verbeterde levens- en arbeidsstandaarden;
- volledige benutting van de factor arbeid en overige productiefactoren;
- versnelde, gecoördineerde en duurzame economische ontwikkeling en convergentie
- uitbreiding van handels- en economische relaties met derde staten;
- verhoogde niveaus van internationale concurrentie;
- organisatie voor verhoogde productie en productiviteit;
- het bereiken van een grotere mate van economische invloed en effectiviteit van lidstaten in hun betrekkingen met derde landen, groepen van landen en entiteiten van elke soort;
- verhoogde afstemming van het buitenlands beleid en het economisch beleid van de lidstaten; en
- grotere functionele samenwerking.

CARICOM Interne Markt en Economie

De CARICOM Interne Markt en Economie (CSME) is opgericht om de economische groei te stimuleren en de internationale concurrentie te verhogen door middel van het inzetten van de menselijke en overige hulpmiddelen van de regio. Verwacht wordt dat dit zal bijdragen aan betere levens- en arbeidsstandaarden voor CARICOM-burgers. Het Herziene Verdrag van Chaguaramas ter oprichting van de Caribische Gemeenschap met inbegrip van de CARICOM Interne Markt en Economie stelt het wettelijk raamwerk vast voor de tenuitvoerlegging van de CSME en is tot wet verheven in de nationale wetgeving van alle landen die participeren in de CSME.

In 2006 werd de Interne Markt van kracht met de onderstaande sleutelementen:

- ▶ vrij verkeer van vaardigheden/arbeid
- ▶ vrij verkeer van goederen
- ▶ dienstverlening
- ▶ vrij verkeer van kapitaal
- ▶ recht tot vestiging

Momenteel participeren de onderstaande landen in de CARICOM Interne Markt en Economie:

- ▶ Antigua en Barbuda
- ▶ Barbados
- ▶ Belize
- ▶ Dominica
- ▶ Grenada
- ▶ Guyana
- ▶ Jamaica
- ▶ Saint Kitts en Nevis
- ▶ Saint Lucia
- ▶ Saint Vincent en de Grenadines
- ▶ Suriname
- ▶ Trinidad en Tobago

Er wordt verder gewerkt aan de Interne Economie.

Wie zijn CARICOM-burgers?

Een CARICOM-burger is een persoon die:

- ▶ a. staatsburger is door geboorte, afkomst of naturalisatie van; of
- ▶ b. ingezetene is van; of
- ▶ c. iemand is die behoort tot een lidstaat van de Gemeenschap.
(Artikel 32.5 van het Herziene Verdrag)

Wie kan zich bewegen binnen de CSME?

In aanmerking komende categorieën werkers

Op dit moment komen de volgende categorieën werkers in aanmerking voor vrij verkeer om te werken binnen de Gemeenschap:

- ▶ Academici
- ▶ Mediawerkers
- ▶ Sporters
- ▶ Artiesten
- ▶ Musici
- ▶ Onderwijsgevenden
- ▶ Verpleegkundigen

De Conferentie van Regeringsleiders van CARICOM heeft besloten deze in aanmerking komende categorieën van werkers uit te breiden. Het jaar 2009 is door de CARICOM aangemerkt voor het bereiken van het doel van volledig en vrij verkeer van arbeid binnen de CSME.

Recht om werk te zoeken

De goedgekeurde categorieën werkers hebben het recht een winstgevende economische activiteit te zoeken en uit te oefenen in elke lidstaat die deel uitmaakt van de CSME-regelingen.

Vereisten voor het bewegen binnen de CSME

De goedgekeurde categorieën werkers zijn verplicht een Certificaat van Erkenning van CARICOM-Bekwaamheidscertificaat als voorzien in de nationale wetten inzake CARICOM-Bekwaamheden van de lidstaat te bekomen. Het Certificaat faciliteert het vrij verkeer naar en binnen de lidstaten daar het de Immigratiefunctionarissen bewijs verschaft dat een CARICOM-burger behoort tot de krachtens de CSME goedgekeurde categorieën.

Inreis van goedgekeurde categorieën van werknemers

Een CARICOM-burger die in het bezit is van een Certificaat van Erkenning van CARICOM-Bekwaamheidscertificaat en een andere lidstaat wil binnenreizen, zal een inreisvisum krijgen voor een bepaalde of onbepaalde duur. Wanneer het Bekwaamheidscertificaat wordt afgegeven door de aangewezen Minister van hun eigen land of een andere lidstaat, zullen CARICOM-burgers een inreisvisum voor de duur van

zes maanden krijgen, in welke periode het gastland het recht heeft te verifiëren of de persoon inderdaad behoort tot een van de in aanmerking komende categorieën. CARICOM-burgers krijgen inreisvisum voor onbeperkte duur wanneer hun gastland naar tevredenheid heeft vastgesteld dat de persoon inderdaad een Geschoolde CARICOM-burger is.

Werkers die niet behoren tot de goedgekeurde categorieën

Werkers die nog niet in aanmerking komen voor vrij verkeer zullen een werkvergunning moeten aanvragen. Zodra ze een baan hebben gevonden en een werkgeversverklaring in handen hebben, moeten zij de toepasselijke procedures aanvangen als uiteengezet in de wetten betreffende immigratie en arbeid in de lidstaten alvorens ze beginnen te werken.

De vergunningen worden gewoonlijk verstrekt voor een specifieke baan en voor een specifieke periode.

ILO-Verklaring inzake de Fundamentele Principes en Rechten op het Werk

Het welslagen van de CSME hangt af van een goed geïntegreerd arbeidsleger – waarbij werkers een gelijke behandeling krijgen in het gastland en dezelfde fundamentele rechten op het werk genieten als een staatsburger.

CARICOM-lidstaten, die tevens lid zijn van de ILO, onderschrijven alle fundamentele rechten op het werk als belichaamd in de verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de fundamentele principes en rechten op het werk, namelijk:

- ▶ de afschaffing van discriminatie op het vlak van tewerkstelling en beroep;
- ▶ vrijheid van vereniging en de effectieve erkenning van het recht om collectief te onderhandelen;
- ▶ het afschaffen van alle vormen van dwangarbeid of verplichte arbeid; en
- ▶ de effectieve afschaffing van kinderarbeid.

De fundamentele principes en rechten op het werk beogen werknemers te beschermen tegen uitbuiting. Verder, de tenuitvoerlegging van deze beginselen en rechten bieden werknemers een kader om gelijke kansen en toegang tot waardig werk te genieten, alsook een billijk deel te verkrijgen van de rijkdommen die zij hebben helpen genereren.

Artikel 7 betreffende Non-discriminatie en artikel 32 betreffende Industriële Betrekkingen van het Herziene Verdrag van Chaguaramas waarborgen enkele van deze fundamentele rechten op het werk. Het Handvest van de Burgermaatschappij treft ook adequate voorzieningen voor de bescherming van fundamentele arbeidersrechten.

De Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) betreffende de Fundamentele Principes en Rechten op het Werk

De IAO-Verklaring inzake de fundamentele principes en rechten op het werk bestrijkt vier essentiële categorieën in de wereld van de arbeid. In elk van deze categorieën zijn er twee Conventies die deze rechten verder vastleggen en definiëren.

DISCRIMINATIE

- ▶ No. 111 - Conventie betreffende Discriminatie (Tewerkstelling en Beroep)
- ▶ No. 100 - Conventie betreffende Gelijke Beloning

VRIJHEID VAN VERENIGING EN COLLECTIEF ONDERHANDELEN

- ▶ No. 87 - Conventie betreffende vrijheid van vereniging en bescherming van het recht op organisatie
- ▶ No. 98 - Conventie betreffende het recht op organisatie en collectieve onderhandelingen

DWANGARBEID EN VERPLICHTE ARBEID

- ▶ No. 29 - Conventie betreffende dwangarbeid
- ▶ No. 105 - Conventie betreffende afschaffing van dwangarbeid

KINDERARBEID

- ▶ No. 138 - Conventie betreffende de minimumleeftijd
- ▶ No. 182 - Conventie betreffende de ergste vormen van kinderarbeid

1. Gelijke Kansen en Behandeling in Arbeid

IAO-Conventie no. 111 betreffende Discriminatie IAO-Conventie no. 100 betreffende Gelijk Beloning

Dit fundamentele recht bevordert gelijke kansen en behandeling in alle aspecten van arbeid, van opleiding tot aanwerving en beloning, tot arbeidsomstandigheden. Het bepaalt dat werknemers niet gediscrimineerd mogen worden op het werk op grond van ras, kleur, geslacht, godsdienst, politieke opinie, nationaliteit of maatschappelijke afkomst.

CARICOM-burgers die het recht hebben vrij zich binnen de CSME te bewegen om te werken, hebben eveneens het recht aangeworven te worden en te werken onder dezelfde voorwaarden als staatsburgers van de lidstaat waar zij naartoe zijn verhuisd om er te werken. "Elke discriminatie op grond van nationaliteit alleen is verboden." (Artikel 7 van het Herziene Verdrag)

Daarnaast moet het beginsel van gelijke kansen voor vrouwen en mannen worden geëerbiedigd daar vrouwen het recht hebben “gelijke kansen te krijgen op werkgelegenheid en gelijke beloning te ontvangen als mannen voor gelijkwaardig werk” (artikel XII.b – Handvast van de Burgermaatschappij).

IAO-Conventie No. 111 betreffende Discriminatie

Alle personen zouden zonder discriminatie gelijke kansen en behandeling moeten genieten ten aanzien van:

- ▶ toegang tot beroepsbegeleiding en arbeidsbemiddeling;
- ▶ toegang tot training en werk van hun eigen keuze op basis van individuele geschiktheid voor zodanige opleiding of werk;
- ▶ kansen op bevordering;
- ▶ baanzekerheid;
- ▶ beloning voor gelijkwaardig werk; en
- ▶ werkomstandigheden, waaronder werktijden, rustperiodes, jaarlijkse betaalde vakantie, bedrijfsveiligheids- en gezondheidsmaatregelen, evenals maatregelen inzake sociale zekerheid en welvaartsvoorzieningen en voordelen geboden in verband met werkgelegenheid.

Voordelen voor werkers

Sociale Zekerheid

Een CARICOM-burger die een werknemer is moet in de Lidstaat waarin hij of zij werkzaam is, zijn verzekerd en derhalve premie betalen aan de respectieve socialeverzekeringsorganisatie. In sommige Lidstaten worden socialeverzekeringsorganisaties ook wel nationale verzekeringsfondsen genoemd.

Het is van belang op te merken dat CARICOM-burgers aanspraak maken op dezelfde voordelen als staatsburgers van het gastland, als geboden door de respectieve socialeverzekeringsorganisatie.

De CARICOM-Overeenkomst inzake Sociale Zekerheid welke van kracht werd op 1 april 1997, beschermt alle aanspraken op langetermijnuitkeringen door te voorzien in het optellen van alle bijdragen welke betaald zijn aan de respectieve socialeverzekeringsorganisatie in de Lidstaten waar zij gewerkt hebben.

Deze Overeenkomst is van toepassing op de volgende socialeverzekeringssuitkeringen:

- ▶ invaliditeitsuitkeringen;
- ▶ arbeidsongeschiktheidsuitkeringen;
- ▶ ouderdoms- of pensioenuitkeringen;
- ▶ uitkeringen aan nabestaanden; en
- ▶ uitkeringen bij overlijden.

2. Een Stem Hebben op het Werk

IAO-Conventie no. 87 betreffende Vrijheid van Vereniging en Bescherming van het Recht op Organisatie

IAO-Conventie no. 98 betreffende het Recht op Organisatie en Collectieve Onderhandeling

IAO-Conventie no. 87 garandeert het recht van werknemers en werkgevers om zich te organiseren en zich vrijelijk aan te sluiten bij organisaties en actie te ondernemen ter bescherming van hun belangen op de arbeidsmarkt en op de werkplek. IAO-Conventie no. 98 beschermt zij die zich aansluiten bij vakorganisaties en bevordert de vrijwillige onderhandeling van arbeidsvoorwaarden.

Deze beginselen en rechten toegekend aan zowel werknemers- als werkgeversorganisaties garanderen dat dialoog en onderhandeling nodig voor het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden gemakkelijk kunnen worden gefaciliteerd, waarbij iedere partij de kans krijgt haar eigen belangen kenbaar te maken en te beschermen.

Een CARICOM-burger die in een andere Lidstaat is tewerkgesteld, heeft het recht “tot het vormen van of behoren tot en te participeren in de activiteiten van vakbonden of andere associaties voor de bevordering en bescherming van zijn of haar belangen, of het recht niet te behoren tot en deel te nemen aan de activiteiten van zodanige vakbond of associatie” (artikel XIXa – Handvest burgermaatschappij).

IAO-Conventie No. 87 betreffende Vrijheid van Vereniging en Bescherming van het Recht op Organisatie behelst een uiteenzetting van de onderstaande rechten en waarborgen:

- ▶ werknemers en werkgevers kunnen oprichten en zich kunnen aansluiten bij organisaties van hun keuze zonder voorafgaande machtiging;
- ▶ organisaties van werknemers en werkgevers hebben het recht hun eigen statuten en regels op te stellen; en
- ▶ organisaties van werknemers en werkgevers zullen niet ontbonden of opgeschort kunnen worden door administratieve autoriteit.

IAO-Conventie No. 98 betreffende het Recht op Organisatie en Collectieve Onderhandelingen:

- ▶ garandeert werkers adequate bescherming tegen handelingen van discriminatie tegen vakverenigingen in relatie tot hun baan, inclusief vereisten dat een werker zich niet aansluit bij een vakvereniging of het lidmaatschap daarvan opzegt voor arbeid, of ontslag van een werker omwille van het lidmaatschap van een vakvereniging of participatie aan vakbondsactiviteiten;
- ▶ moedigt aan tot en beschermt het proces van vrijwillige onderhandeling tussen werkgeversorganisaties en vakverenigingen ter reglementering van de voorwaarden en bepalingen van werkgelegenheid door middel van collectieve overeenkomsten.

3. Geen verplichte arbeid – afschaffing van dwangarbeid

IAO-Conventie no. 29 betreffende Dwangarbeid

IAO-Conventie no. 105 betreffende Afschaffing van Dwangarbeid

Deze conventies belichamen het principe dat niemand gedwongen mag worden te werken, dat wil zeggen, arbeid te verrichten op niet-vrijwillige basis of onder bedreiging van straf. Ze vragen om de afschaffing van dwangarbeid of verplichte arbeid in al zijn vormen.

Alle CARICOM-lidstaten hebben de twee IAO-conventies betreffende Dwangarbeid bekrachtigd en zijn dan ook tot de afschaffing ervan gehouden. Voorts, het Herziene Verdrag is op grond van artikel 226 niet van toepassing in gevallen waarbij goederen worden geproduceerd door middel van dwangarbeid.

Terwijl **IAO-Conventie No. 29** oproept tot een algemeen verbod op dwangarbeid of verplichte arbeid in al zijn vormen (met inachtneming van de 5 uitzonderingen waarin de conventie voorziet), voorziet **IAO-Conventie No. 105** betreffende de Afschaffing van Dwangarbeid de afschaffing van elke vorm van dwangarbeid of verplichte arbeid in vijf duidelijk omschreven gevallen:

- ▶ als middel van politieke dwang of opvoeding of als straf voor het hebben of uiten van politieke opinies of meningen die ideologisch tegengesteld zijn aan het gevestigd politiek, sociaal of economisch systeem;
- ▶ als een methode voor het mobiliseren en gebruiken van arbeid voor economische ontwikkeling;

- ▶ als een middel tot arbeidsdiscipline;
- ▶ als straf voor het hebben deelgenomen in stakingen; en
- ▶ als een middel tot rassen-, sociale, nationale of religieuze discriminatie.

4. Bescherming van kinderen – afschaffing van kinderarbeid

IAO-Conventie no. 138 betreffende Minimum Leeftijd voor arbeid

IAO-Conventie no. 182 betreffende de Ergste Vormen van Kinderarbeid

Deze conventies bieden bescherming tegen de uitbuiting van kinderen door het duidelijk vaststellen van een nationale minimumleeftijd voor toetreding tot de arbeidsmarkt en het, urgent, afschaffen van de ergste vormen van kinderarbeid. Hieronder vallen het gebruiken van kinderen van jonger dan 18 jaar voor illegale activiteiten en om te werken in gevaarlijke beroepen, zoals werken met zwaar en gevaarlijk materieel of chemicaliën. Het doel van deze conventies is te verzekeren dat kinderen de kans krijgen onderwijs te genieten en zich fysiek, mentaal en moreel te ontwikkelen alvorens toe te treden tot de arbeidsmarkt.

Het Herziene Verdrag van Chaguaramas is op grond van artikel 226 niet van toepassing in gevallen waarbij goederen worden geproduceerd door middel van kinderarbeid.

IAO-Conventie No. 138 verplicht de IAO-lidstaten tot:

- ▶ het nastreven van een nationaal beleid gericht op het garanderen van de effectieve afschaffing van kinderarbeid;
- ▶ het bij wet vaststellen van een minimumleeftijd voor arbeid (rond de leeftijd van 14-15 jaar); en
- ▶ het verbieden van het toelaten tot arbeid van jonge mensen die nog geen 18 jaar oud zijn om werk of andere activiteiten te verrichten waardoor hun veiligheid, gezondheid of zedelijke ontwikkeling vrijwel zeker zal worden geschaad.

IAO-Conventie No. 182, die gericht is op alle kinderen onder de 18 jaar, pakt de ergste vormen van kinderarbeid aan. Ze verplicht de lidstaten om directe en effectieve maatregelen te nemen om te garanderen dat de ergste vormen van kinderarbeid urgent worden verboden en afgeschaft. Deze vormen omvatten zodanige onmenselijke praktijken als:

- ▶ slavernij, kinderhandel, schuldhorigheid en andere vormen van dwangarbeid;
- ▶ prostitutie en pornografie;
- ▶ gedwongen rekrutering van kinderen voor militaire doeleinden
- ▶ het gebruik van kinderen voor illegale activiteiten zoals drugshandel; en
- ▶ werk dat schadelijk is voor de gezondheid, veiligheid of zedelijkheid van kinderen.

5. Uw rechten doen gelden – hulp en informatie

Indien u een CARICOM-burger bent en binnen de CSME bent verhuisd en u denkt dat uw rechten in het gastland zijn gekrenkt, dan kunt u:

- ▶ uw vakvereniging vragen u te vertegenwoordigen als u lid bent van een vakvereniging;
- ▶ het ministerie van arbeid of de dienst arbeid in dat land raadplegen;
- ▶ contact maken met het CSME-aanspreekpunt in uw land of in het gastland .

Voor verdere informatie over bewegen binnen de CSME, gelieve contact te maken met de CSME-Unit of het aanspreekpunt in uw land, of bezoek de CSME-website op www.csmeonline.org.